

Friherrer grevelig Værdighed. Adelskab eller friherrelig eller grevelig Værdighed, hvormed nogen i Fremtiden forlenes, maa ikke tilfalde flere end den, der adles eller ophøjes, og efter hans Død i lige nedstigende Linie hans ældste mandlige Livsarving af den ældste Linie, og efter at denne er uddød, Stamfaderens nærmeste mandlige Efterkommer af den dalevende ældste Linie og saa fremdeles. Dersom adelig Stand ved Arv tilfalder den, som allerede selv er bleven ophøjet eller ved nærmere Arv er indtraadt i den, ophører hans eget Adelskab, saafremt dette ikke er af højere Værdighed, i hvilket Tilfælde Stamfaderens Adelskab gaar over til den nærmeste Linie; findes ingen saadan, uddør Ætten. Fortaber nogen sit Adelskab, tilfalder dette den, som efter de her bestemte Regler er nærmest berettiget dertil¹⁾.

Ridderhusordningen, der fastsættes af Kongen samt Ridderskabet og Adelen i Fællesskab, bestemmer, hvorledes Ridderskabet og Adelen maa træde sammen for at fatte Beslutninger om sine fælles Anliggender²⁾.

§ 114. De forhenværende Rigsstænders Forrettigheder, Begunstigelser, Rettigheder og Friheder, skulle, naar de ikke staa i uadskillelig Forbindelse med den Stænderne tidligere tilkommende Repræsentationsret og saaledes ere ophørte med denne, vedblive staa ved Magt. Forandring deri eller Ophævelse deraf maa kun finde Sted ifølge Kongens og Rigsdagens samstemmende Beslutninger, og dersom Spørgsmaalet vedrører Ridderskabets og Adelen eller Præsteskabets Forrettigheder, Begunstigelser, Rettigheder og Friheder³⁾,

med Billigelse i første Tilfælde af Ridderskabet og Adelen samt i sidste Tilfælde af et almindeligt Kirkemøde.

England.

Statsordningen i Storbritannien og Irland, Fjerde Afsnit:

4. Kongen kan udnævne saa mange britiske Peerer, som han vil, men ingen ny skotsk og kun een irsk for hver tre Peersslægter, som uddø, indtil der kun er 100 saadanne tilbage foruden de, der tillige ere bleve optagne i det britiske Peerskab. Af de britiske Peerer, som have arveligt Sæde i Overhuset, ere ikkun 40 Slægter ophøjede før Stuarterne og ikkun 60 i det 17de Hundredaar, samt 120 i det 18de; Halvdelen er altsaa fra det 18de Hundredaar¹⁾. Det var først under Georg den Tredie, at Udnævnelsen foretoges jævnlig, skønt aldrig i større Tal ad Gangen²⁾; Overhuset forstærkedes derved især fra de rige Godsejerslægter eller ved Mænd, som havde gjort sig fortjente i Statens Tjeneste. Senere ere ogsaa Handelsmænd, Fabrikanter og Forfattere bleve ophøjede til Peerer, for ikke at tale om de retslærde, som udnævnes til Lordkanslere.

1. Det ældste og mest ansete, skønt ikke længer det mægtigste af Parlamentets tvende Huse er Overhuset (House of Lords, tidligere ogsaa kaldet The Upper House). Det sammensættes af de myndige kongelige Prinser, af de gejstlige Lorder, d. v. s. de to engelske Erkebiskopper af Canterbury og York, Biskopperne af London, Durham og Winchester, samt de 21 ældste af den anglikanske Statskirkes andre Biskopper, og af samtlige engelske og

1) Saaledes efter delvis Forandring paa Rigsdagen 1828—30.

2) Dette Punktum tilføjedes i 1866 i Forbindelse med Afskaffelse af Adelen politiske Magt som Rigsstand. — Ifølge Ridderhusordning af 22. Juni 1866 repræsenteres Adelen som Stand af „Adelsmødet“, paa hvilket eet Medlem af hver adelig Slægt — fortrinsvis den ældste Linies ældste Medlem — har Sæde. Et ordentligt Adelsmøde træder sammen hvert tredje Aar. Overordentlige Adelsmøder kunne sammenkaldes af Kongen eller „Ridderhusdirektionen“, en permanent adelig Komite af 7 Medlemmer, der vælges af Adelsmødet. Adelsmødet udøver den Adelen og Ridderskabet efter R. F. § 114 tilkommende Ret og fatter Beslutninger om Adelen fælles Anliggender (R. F. § 37), saasom hvad der angaar adelige Stiftelser, Fonds og Legater.

3) Som Adelen Forrettigheder nævnes: 1) Ret til at have Overretterne til Værneting i visse

Sager; 2) Kaldsret til nogle gejstlige Embeder; 3) de af Adelen ejede Sædegaarde og forskellige Slags adeligt Jordegods skulle beholde de til saadant Gods knyttede Friheder. De under 2) og 3) nævnte Rettigheder ere knyttede til faste Ejendomme og tilkomme ogsaa den ikke adelige Ejer, men for saa vidt Ejeren er adelig, henregnes de til Adelen Forrettigheder.

1) I 16de Hundredaar var Tallet paa Peerer omtrent 60 og 1685 omtrent 150. — Af de britiske Peerer er der 21 Hertuger, 19 Marquier, 117 Jarler, 27 Viscount og 265 Baroner.

2) Under Dronning Anna udnævntes 12 Peerer paa een Gang, hvilket vakte megen Uvillie.